

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisdăiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 16 Februarie st. v.

Să fie adevărat, că ȘS-ii 14 și 25 din legea militară tot sunt un fel de *Canossa* pentru dl Tisza? Cel puțin în faptă vedem, că a trebuit să concedă la unul dintre acei ȘS-i. Este prin urmare verosimil, că va concede și la celalalt.

Vorba este, cui a trebuit dl Tisza să facă concesiune? Țerilor unguresci? Dar' aceste nu sunt reprezentate în așa numitul parlament. Naționalității maghiare? Concludend după aparentă, așa ar pute crede omul. Naționalitatea maghiară însă încă nu e reprezentată după chipul și asemănarea ei. Și că nu e, ne-au spus-o alegerile în parlament, puse la cale și executate prin presiune și corupțiune.

Așadar' față cu cine s'au făcut concesiunile? Cu cine altul decât cu șovinismul maghiar. Deoarece numai acesta este reprezentat în parlament, și acesta din înălțimea lui influențează și în afară de parlament.

Ceea-ce am spus în cele premergătoare, de altminterlea nu este noutate. Dela 1875 încoace cu deosebire, nu e sesiune parlamentară, în care dl Tisza să nu fi făcut într-o formă sau într'alta concesiuni șovinismului. Concesiunile față cu șovinismul au devenit în țările unguresci pentru guvern un element de viață. În împregiurările cum sunt astăzi desvolate, guvern unguresc fără șovinism nici în închipuire nu e permis.

Este o boală politică cultul șovinismului maghiar în țările unguresci. Și adoratorii cultului acestuia nu se pot emancipa de ignorarea totală a stării faptice a lucrurilor din țările unguresci. Guvern și parlament se poartă — și când discută ȘS-ii menționați, și când discută ori-ce lege, — ca-și-cum alți oameni afară de Maghiari în țările unguresci nu ar mai exista, ca-și-cum guvern și parlament nu ar avé altă chemare, decât să deee satisfacțiune rasei maghiare și privilegiu limbii maghiare până și în legea militară, unde până aci privilegiile erau excluse.

Nu mai așa ne explicăm noi posibilitatea propunerii dlui Tisza la Ș-ul 14 și rezoluțiunea făcută din partea deputatului Gajári. Numai așa putem admite de pe acum și probabilitatea, că, prelîngă toată discuțiunea înfocată a Ș-lui 25 din legea militară, sfîrșitul are să fie primirea rezoluțiunii.

Noi scim, care este însemnătatea acestui curent. Concetățenii maghiari, căți se află sub presiunea șovinismului, nu știu fi calmi, ear' ceialtași nu numără. Oamenii târbăciți de șovinism însă

nu sînt în stare a apreția situațiunile din punct de vedere al intereselor generale ale monarchiei sau și numai ale țărilor unguresci. Temperamentul lor ferbinte, prejudițiul lor pentru rasa proprie, fi predispun, ca să se entusiasmeze numai când li-se creează o pozițiune privilegiată. Ei numai așa sînt în stare a fi caldi pentru vre-o întreprindere de ceva. Patriotismul lor este identic cu suprematismul, la care altora să nu le fie permis a se înălța, nici a aspira.

Mulțimea cea mare a concetățenilor nemaghiari, așa ni se pare, nu înțelege, nu vrea să înțeleagă felul acesta de patriotism. Ba Românii stau de multe ori uimiți, vîdînd faptele cum se petrec, și caută să le deee explicări.

Sînt însă greu de dat în astfel de situațiune și explicările. Pentru-că și date, nu se ajunge scopul cu dinsele. Uimirea nu permite ca explicările să pătrundă la mintea și la inima celor-ce se cuvine. În cazul cel mai bun nedumerirea tot rămîne să țină locul uimirii.

Pentru-că se impune întrebarea, care pot fi meritele concetățenilor nostri maghiari, încât la stăruința șovinistilor să absoarbă într'înșii și numai pentru dinșii toate drepturile câte se cuvin tuturor cetățenilor unui stat constituțional.

Dar' nu numai atîta. Am ajuns cu ȘS-ii, de care făcurăm mențiune la început, atît de departe, încât de dragul stării privilegiate a concetățenilor maghiari să se înlătore chiar și instituțiuni practice în resortul cel mai delicat, în *noli me tangere* al fiecărui stat modern, în armată.

Din punct de vedere practic s'a fost pus în proiectul legii militare, ca aspiranților sau candidaților de oficeri de rezervă întru-cît nu vor pute da răspunsurile la examene în limba germană, să le fie permis a se exprima în limba lor maternă. Limba maternă în țările coroanei ungare, după-cum vedem, are să cadă și să facă loc limbii statului, va să dică celei maghiare.

Cine nu vede într'aceasta nisuița de a introduce treptat și în armata comună limba maghiară în măsura, în care e introdusă la honveđime.

Astăzi regimentele de linie au fiecare, prelîngă limba comandai și administrațiunii, și limba de comunicațiune a regimentului, după majoritatea naționalității din care se constituie regimentul. Limbile maternale ale fiecărei naționalități nu numai că e de lipsă să fie respectate, ci, după-cum este în practică până acum, și oficerii de altă na-

ționalitate caută să se împrietenească cu limba regimentului, ca să poată comunica cu ficioii din regiment.

Nisuița șovinistilor e invederată, că pentru regimentele așa numite unguresci vor să pregătească o eră nouă. Toți oficerii, afară de limba germană, cu timpul să scie numai cea maghiară, ca în aceasta să converseze cu soldații.

Ce are să se nască din aceasta, poate să și laicul cel din urmă în ale armatei.

Nu intrăm în detalii, spre a arăta confușiile periculoase în timp de bătălie din cauza imposibilității de a se înțelege oficerii cu soldații și vice-versa. Indegităm însă, ca să se vadă cât de mare e nesocotința celor-ce sînt conduși de fanatism și de șovinism, încât ignorează ce e mai practic și totodată ce e mai folositor pentru patrie.

Dar' ni-se va dice: sînt încercări și cu ȘS-ii din cestiune. Deoparte este încercarea de a împăca spiritele agitate, de altă parte de a îndrepta neajunsuri rămase din trecut în organismul armatei comune.

Când ar fi de îndreptarea neajunsurilor din trecut în organismul armatei comune, ne-am bucura și noi. De ce e bun, cum se nu ne bucurăm? Am fi reî patrioți, dacă de ce e bine pentru armată nu ne-am bucura. Pentru-că armata e a noastră a tuturor. Pe toți are să ne apere de inimiții din afară și pentru toți este chemată la vreme de nevoie să susțină ordinea internă.

„Mult ne temem, că tocmă prin experimentări cum se fac cu legea militară, armata va veni cu timpul în pozițiune de a nu pute corăspunde misiunii sale mari și grele.

Cât pentru domolirea spiritelor ne temem, că cei agitați astăzi vor căpăta apetitul francez, care crește în decursul mîncării, și prin pretențiunile lor ulterioare și sporite vor neliniști pe concetățenii lor liniștiți și nepretențioși.

În cazul acesta ne-am trezi, deși într'un târziu, că *Canossa* ministrului-president Tisza a stricat de stricat, dar' de dires ba.

Copilării politice.

Decînd s'a pus sub desbatere proiectul de lege militară, am vîdînt la concetățenii nostri maghiari o mulțime de semne de o prea curioasă „maturitate politică“.

Dacă ar fi să le reasumăm aici pe toate, teamă ne este, că n'am ajunge la concluziunea exprimată de profesorul Felméri în adunarea ținută Dumineca

trecută la Cluj, că adevă Ungaria este în primejdie de a deveni un mare institut de surdo-muți. Nu, căci atîta s'a vociferat și atîta s'a sbierat timpul din urmă, încât putem avé cea mai temeinică nădejde, că cel mult de asurd, dar' de amuțit n'are să se teamă statul nostru.

Însă dacă prin asocierea ideilor ne este permis să ne gândim la vre-un institut, cu care să se poată compara Ungaria în fasa ei actuală, apoi „activitatea politică“, pe care am vîdînt-o desfășurîndu-se înaintea ochilor nostri, măturisim, că ne aduce aminte alt soi de institute, în care internații aud și vorbesc, dar' vorbesc cam înecurat.

S'a făcut mare agitațiune din pricina legii militare. Nu cercetăm acum pentru-ce și spre ce sfîrșit. Maghiarilor le sînt permise toate în această țeară, prin urmare de ce să nu agiteze? Ear' rezultatele, cine va trăi, le va vedé mai târziu.

Dar' felul cum politiciii maghiari știu să agiteze este de tot hazul și cel puțin pentru distracție merită să-l ținem în vedere.

Îmi aduc aminte a fi cetit nu știu unde despre un obicei hazliu, care a fost sau este încă și astăzi prin oarecare parte a Peninsulei-Pireneice. La o dată anuită din an se joacă oamenii pe acolo „de-a lumea întoarsă.“ Mari și mici, copii, tineri și bătrîni, ies la cîmp sau la pădure și fac tot felul de jocuri. Dar' cum ies? Copiii îmbrăcați în fracuri, cu cilindre în cap și cu ochielari pe nas, sau în costume din veacul trecut, cu perucă pe cap și cu nasul plin de „Schnupftabac.“ Ear' oamenii cei mari în haine de copii, cu ciorapii până la genunchi și cu obligata basmană la revers, călare pe bastoane cu cap de cal, cu ciacane de hîrtie pe cap și cu tobe, trimbițe sau alte jucării în mână.

Copiii prefăcuți în bătrîni promenează doi cu doi, conversează și gesticulează ca bătrîni, ear' acestia prefăcuți în copii fug, sar, sbiară și se ghiontesc ca copii.

Ei bine, aceasta este o mascheradă, și nu e vorbă, cine o vede sau ia parte la dînsa trebuie că-și petrece foarte bine. Pentru-ce să nu ne petrecem și noi bine, cînd vedem, că aceeași mascheradă s'a introdus și la noi, deși cu caracter mai puțin inofensiv.

În adevăr rolul ce l-au jucat unii dintre tribunii opoziționali pe la diferitele manifestațiuni și demonstrațiuni politice, modul cum ei s'au pus în fruntea manifestațiilor și demonstrațiilor alcătuiți în mare parte din copii de școală

și de stradă, ne aduc aminte pe bătrîni-copii dela mascherada spaniolă.

Dar' aceasta ar mai fi cum ar mai fi. Vedem însă prin foile maghiare și maghiaroane o sumă de scrii eufemistice despre manifestațiuni politice, la care au luat parte copii, adevărați copii de pe la gimnasil și alte școli analoge.

Astfel publică „Pester Lloyd“ o telegramă din Murăș-Oșorheiu cu datul 23 Februarie n.:

„Tinerimea dela academia reformată a demonstrat astăzi înaintea statuei lui Bem. Turburări nu s'au întemplat“.

Ei bine, academia aceasta reformată este o școală secundară ca toate școlile secundare. Ear' elevilor ei să dă voe să iese din școală și, în loc de a-și vedé de lecții, să demonstreze înaintea statuei unui revoluționar. Și foi serioase trimbiță în lume această scire, cu adausul pretențios, că eroii lui Cornelius Nepos n'au turburat liniștea publică. Nu e aceasta de-a lumea întoarsă?

Tot în „Pester Lloyd“ aflăm și următoarea telegramă:

Aiud, 24 Februarie. Tinerimea academică a adresat lui Ludovic Kossuth următoarea telegramă: „Sfinte moșnege! Tinerimea maghiară și astăzi se însuflețesc pentru ideile Tale. În aceste zile triste D-șeu să binecuvinteze sfîntul Tău cap!“

Ear' raporturile foilor clujene au anunțat, că la adunarea dela Cluj au participat la susținerea ordinei și elevii claselor superioare ai gimnasilor. Aceia, care cunosc Aiudul, știu și aceea, că este cel puțin eufemism a vorbi despre colegiști reformați de acolo ca despre tinerime academică. Sînt și ei nisece bieți elevi săraci, care trăesc cu tipăi din fundațiunea institutului și se pregătesc pentru cariera de învățători și preoți prin comunele reformate mai sîrmame.

Și acestor elemente copilăresci li-se dau roluri în manifestațiuni politice, care au pretențiunea de a fi serioase și a face parte din opinia publică a țerii! Gluma la o parte. Această parte a mascheradei politice maghiare trebuie să pună pe gânduri pe omul serios.

Unde sînt profesorii și ce idei pedagogice, ce conșiență au ei, de permit elevilor să facă lucruri de aceste, sau mai bine dîs, permit altora să abuzeze de elevi pentru lucruri, care nu sînt de nasul lor. Unde sînt părinții, de permit să li-se deee băieților o astfel de educație. Unde sînt autoritățile, statului, atît de rigoroase și de serioase, cînd se întemplă câte-o copilarie făcută fără scirea autorităților școlare pe la

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Dece mii de ani în ghiață.

De

Robert Duncan Milne.

Traducere de Ioan Popovici.

(Urmare și fine.)

„Stăi“, strigă doctorul, „înainte de toate apa caldă“. Apucă urcioul și îl puse în mâinile bolnavului.

„Acestea päre a fi înțeles, că se află în căutarea doctorului, căci se uită la bandagiul dela braț, se ridică puțin și încet, apoi răzimându-se în brațul celalalt, duse urcioul la gură. Surprins și spăriat, nu făcu nici o mișcare, și ne privi pe toți dearîndul îndelung și întrebător, dar' totuși înghiți de vre-o două-ori din apa cea caldă. Atunci doctorul îi întinse supă și vinul, ear' pacientul le sorbi cu lăcomie. Oaspele nostru päre a fi un natură foarte vesel, căci vorbia și gesticula într'una, durere însă, că noi îl pricepeam tot atît de puțin, cît de puțin ne înțelegea el pe noi. Nici noi lui și nici el nouă nu ne putea da lămuririle și deslușirile dorite. Vocea-i era sonoră, slabă și plăcută, și unele tonuri din limba în care vorbia sîmănau foarte cu greceasca vechie, cu toate-că nu avea nici o conexiune comună cu idiomul acesteia.

„Ce ar fi dacă i-am da condei, hîrtie și cerneală“, dîse Burnham. „Să ne convingem,

dacă cunoaște el aceste recuise și dacă se scie tolosi de ele.

Dis și făcut! Pacientul nostru se uită la condei și observă cu interes virful lui. Cerneala o clătina și o puse în zarea luminii, ear' ce îl miră mai mult, ce îl puse în uimire, a fost hîrtia cu margini aurite. Înțelesese ce doriām dela el, căci muia condeiul în cerneală și scrisse unele cuvinte, începînd dela dreapta spre stînga, cum este obiceiul în Orient. Semnele grafice sîmănau cu cele caldaice și sanscrite. El zimbăa desfătîndu-se în nepriceperea noastră de a pătrunde înțelesul cuvintelor scrise. Când însă îi întinseăm un jurnal, pără și mai viu surprins și mai plin de interes și de curiositate. El nu făcea schime ca un sîlbatic, ci päre a un om, care a vîdînt multe și le-a priceput, și 'și-a dat trudă ca să înțeleagă ce-i este nou și necunoscut. Examină cu încordare literale și silabele și se strădui a le pătrunde, dar' după câteva minute dădu cu vioiciune din cap și lăsă jurnalul din mână. Se vedea din fața-i căt era de ostentit, capul îi cădă pe perini și după câteva minute adormi.

„Deseară va fi cu totul recreat și întremat“, dîse doctorul. — „Ce vei face acum, dî Burnham? Ai de gînd să-l introduci în academie?“

„Încă nu“, răspunse Burnham. „În tot cazul n'am nimic în contră, dacă cele întemplate ađi vor ieși în publicitate, și prietenul Milne“, dîse el adresându-se cătră mine, „cred că nu va hesita nici un minut. În societăți învățate

voi introduce pe noul nostru amic numai după-ce-l voi face s'o rupă ceva din englezece, ca să poată fi înțeles. Inteligent cum este, în scurtă vreme ne vom înțelege bineșor. Și nădejduese, că nu preste mult gura lui va răspunde la toate întrebările ce de veacuri 'și-le pun învățații și-și sparg capul cu ele“.

Cele povestite aici s'au întemplat, precum am spus, în 9 August 1888 și Burnham de atunci până acuma se străduese a învăța englezece pe noul seu prieten. Acesta, de sine înțeles, locnuse în casa lui Burnham și simpatia lui față a cîștigat iubirea întregii familii. Adese-ori merge elegant îmbrăcat, braț la braț cu Burnham, și prin nimic nu se deosebesce de gentilomii veacului al noușpecelea. De bană-seamă însă nici unul, din căți l'au vîdînt preumblându-se cu Burnham pe Kearney sau pe Market Street, n'au recunoscut în străinul tîner, frumos și svelt, pe omul, care probabil a zăcut în ghiață deee mii de ani.

Cu toate aceste întemplantarea a fost așa, și fiindcă Mr. Kourban Balanok, cum se numește el, face progrese îmbucurătoare în limba engleză; putem conta cu siguranță, că vom auđi descrieri și istorisiri amănunțite din gura unui martor ocular despre circumvoluțiunile preistorice ale pămîntului și despre potopul îngrozitor, care a înghițit toate ființele, ear' pe dl Kourban Balanok l'a îngropat în marea ghițeoasă, făcîndu-i mormîntul într'un sloiu.

Laocoon.

De Gotthold Ephraim Lessing.

Traducere de

Lucreția Suciu.

(Urmare.)

XVIII.

Și aici dîc eu, că lui Homer îi este de un nespun folos limba lui cea excelentă. Ea nu lasă numai toată libertatea posibilă în grămădirea și compunerea atributelor, ci are și pentru aceste atribute îngrămădite o ordine atît de norocoasă, încât ea împedecă întreruperea nefavorabilă a înțelegerii legăturii lor. În limbile nouă lipsesc total cîteva din aceste comodități. Cele care trebuie să circumscrie ca cea franceză, spre pildă: „rotundele roate ce erau de aramă și aveau opt spițe“, exprimă sensul, dar' nimicesc tabloul. Și sensul nu-i aici nimica, icoana este tot; ear' sensul fără tablou face din cel mai viu poet, cel mai plictisitor flecar. O soarte ce l'a ajuns des pe bunul Homer, sub condeiul conșiențios al doamnei Dacier. Din contră limba germană poate schimba, ce e drept atributelor homerice de cele mai multe-ori în atribute tot așa de scurte, egale, dar' nici ea nu poate imita ordinea avantajoasă grecească. Ce e drept, noi dîcem: „die runden, ehernen, achtspeichigen“, — dar' „Räder“ vine numai în urmă. Cine nu simțese, că înainte de a cunoaște subiectul, cele trei predicate deosebite nu pot alcătui decât un tablou șovăelnic, încurcat? Grecul leagă subiectul îndată cu predicatul prim, și celalalt urmează apoi; el dîce:

„rotundele roate de aramă cu opt spițe“. Și așa scim îndată de ce vorbesce, și conform ordinei naturale a cugetării, aflăm mai întîiu lucrul, și numai după aceea accidentele sale. Acest avantaju, limba germană nu-l are. Sau să dîc că-l are și că numai arare-ori îl poate folosi, fără să nu fie echivoc? Tot una este. Pentru-că dacă în nemțese voim să punem atributele la sfîrșit, ele trebuie să stee în statu absolut*) și trebuie să dîcem: „runde Räder, ehern und achtspeichig“. Dar' în acest statu adjectivale nemțesci se potrivește deplin cu adverbale, și dacă le reducem astfel la verbul cel mai de aproape, ce e predicat la obiect, trebuie să pricinim adese un sens de tot fals și totdeauna un sens foarte poncș.

Dar' eu mă opresc la amănunte și pare-că vreau să uit de scut, de scutul lui Achilles, de acest tablou renumit, în puterea căruia Homer a fost primit odată drept un dascăl al pictorilor. Unii vor dîce: Este un scut, nu corp, a cărui descriere după părțile ce stau unele lîngă altele se nu-i fie îngăduită poetului? Și scutul acesta l'a descris Homer în mai mult de o sută de versuri excelente, după materia sa, după forma sa, cu toate figurile care împleau nemărginita lui suprafață, și l'a descris atît de amănunțit și exact, încât artiștilor mai noi nu le-a fost greu să facă după el un desen potrivit în toate părțile sale.

Răspund la obiecțiunea aceasta deosebită, că am răspuns deja. Adevă Homer nu zugrăvesc scutul gata, isprăvit, ci îl zugră-

*) O expresie vechie gramaticală.

institutele noastre din Blaj, Braşov şi Beiuş!

Ce idee se-şi facă străinătatea despre Teara noastră, când va afla, că în vicia politica s'a introdus mascherada spaniolă, bătăria fac copilării şi copilor li-se permite sau sînt chiar puşi la cale să facă demonstraţiuni politice şi se se inferbente pentru idei revoluţionare şi incompatibile cu respectul datorit Tronului şi ordinei publice?

Ce idee se ne facem noi despre viitorul patriei noastre, când vedem aceste lucruri?

Stăpînirea numai pe unii are dreptul şi datorinţa se-î ţină între marginile ordinii şi ale legalităţii, ear' alţii au liberă voce să facă fel de fel de prostii primejdioase? Teara aceasta este pentru unii fără stăpîni şi pentru alţii cu tirani?

Aşa se pare din cele-ce se întîmplă, şi avem cu toţii puternice cuvinte se ne plîngem că aşa este.

CORESPONDENŢA

„TRIBUNEI“.

Oraviţa, 26 Februarie n. 1889.

(Candidarea de deputat al partidului liberal guvernamental. Unde e partidul naţional român? Abstenenţă politică sau amorţală morală?)

Astăzi s'a făcut candidarea de deputat al cercului Oraviţa în locul răposatului Vizsolyi. Precum nimenea nu l'a vădut aici şi nimenea nu l'a cunoscut pe acesta, tocmai aşa un om cu totul necunoscut este candidatul de acum al partidului liberal, Szathmári Miklos, fostul vice-preşedinte al clubului liberal din parlament. Adunarea partidului s'a ținut în sala „Coroanei“, care era îndesată de plugari români, mai ales antisti comunali în frunte cu notarii lor, în mare parte tot români. La masa verde au ocupat locul funcţionarii justiţiei, ai administraţiunii, ai societăţii căilor ferate şi ai oficiului de montanistică, între ei vîdurm şi pe o faţă bisericăscă, înmăna, pe protopopul gr.-cat. din Oraviţa-română alături cu cel rom.-cat., vestitul cortez Kruesz. Dintre inteligenţa română şi clasa industrişilor şi a comercianţilor n'am vădut pe nici-unul în sală, fie spre onoare lor şi. Preotul gr.-or. din Oraviţa-română era într'un colţ al salei, ne place a crede, că numai ca curios spectator. Când a intrat preşedintele partidului Wittmann, jurîndu-se că societăţii căilor ferate, la un semn dat toată gloata adunată a erupt în strigăte de „se trăească Satumare!“ Preşedintele deschide şedinţa, lăudând ungurese într'un scurt necrolog meritele lui Vizsolyi, „dar“, ăce el, „legea nu ne permite să jălim cum am vră, prin urmare se ne îngrijim de un nou deputat, care se reprezente interesele (!) cercului şi care se facă ca noi toţi parte din partidul liberal.“ Aceste le tălmăcesc un notar român în limba română şi apoi Gyurgyevits (Croat maghiar, secretarul societăţii căilor ferate, în nemţese. La toate, adunarea striga numele lui Szathmári. Vărodi, oficial montanistic, într'o vorbire ungurească propune „la recomandarea fîşpănu-ului“ de candidat pe fostul vice-preşedinte al clubului liberal din dietă, Szathmári Miklos. Cât timp a vorbit, fiindcă aici nimenea nu scie ungurese, afară de câţiva funcţionari administrativi, era un sgomot în toată sala, la numele candidatului însă toţi au strigat din răspuţi „Să trăească“, ear' nu „Eljen“.

vesce cum îl făuresce. Aşadar' el s'a folosit şi aici de mult lăudata apucătură, de a schimba coexistenţei motivelor sale în consecutiv, şi a face astfel din pictura plictitoare a unui corp un tablou viu al unei acţiuni. Noi nu vedem scutul, ci pe divină maiestru*) cum făuresce scutul. El păşese cu ciocanul şi clescele lîngă nicovalea sa, şi după-ace a fărînt lepedele din ce e mai dur, tablourile răsăr din metal unul după altul sub loviturile-î mai gînuşale, el le-a nemnit se fie podoaba scutului, noi le vedem cu ochii cum le face. Şi din vedere nu-l perdem, până-oc nu e tot isprăvit. Acum a isprăvit, şi noi ne mirăm de opera asta, dar' nimirea este însoţită de încrederea martorilor oculari ce au vădut cum l'a făcut.

Aceste nu le poţi spune şi despre scutul lui Eneas la Virgil. Poetul roman nu a simţit aici fineţa modelului sau; sau lucrurile ce a voit să le aducă pe scutul sau i-au părut că nu sînt de acel fel, ce-î permite executarea lor înaintea ochilor nostri. Erau profeţii, şi veţi bine, că ar fi fost nepotrivit să le exprime deul înaintea noastră tot aşa de clar, precum le exprimă poetul după aceea. Profeţiile pretind o limbă mai misterioasă, în care adevăratele nume ale persoanelor dintr'un viitor ce tot pe ele le priveşte nu se potriveşte. Şi totuşi, după toată probabilitatea, poetul şi omul curţii**) s'a în-

Acelaşi domn apoi a cetit de pe o hârtie ceva româneşte, care culmina în aceea, că „în locu gyeputatului care o murit, îi musai în 2 septyemyny se alegem altu; eu vo recumund pre un barbat vrenyik, care vo sprijonyi cercul nost, acela este Excel. Sa Szathmári Miklos“. (Să trăească!) Aşa s'a terminat în 1/2 de oră toată conferenţa de candidare a partidului liberal din acest cerc. După conferenţa toţi alegătorii au alergat la Wittmann, ca să le plătească căreuşia şi „ceva alvaluc“. Ceea-ce a lipsit dela toată această adunare, este morala politică, acel sentiment nobil al datoriei de cetăţean, care în Ungaria se vede că s'a stins. O mie de oameni, câţi cred eu că au participat la această adunare, toţi au fost duşi acolo de interesul personal material sau de silă. Candidatul, om de care aici nimenea până acum n'a audît, a fost impus de ministru fîşpănu-lui şi societăţii căilor ferate, care în schimbul serviciului corteşesc are dreptul să exploateze ținuturi întregi fără nici un control. Acesta apoi la rîndul lor îl impun alegătorilor, şi candidatul trebuie să fie ales.

Un Ovren (botezat sau coşer, nu sciu) din Budapesta, un anume Fekete Iosef, a început îndată după moartea lui Vizsolyi să agiteze aici între alegătorii. Flamure cu numele lui, apoi pipe cu camîş scurt şi ciucuri cu numele candidatului circulează de mai multe zile prin oraş, doi agenţi veniţi din Budapesta plătesc mereu la mîncări şi beuturi, dau parole Ovreiler de pe aici, ca să cumpere suflete. Lumea credea, că se va candida şi Fekete, care tot liberal este, însă, spre mirarea tuturor, acestia vîdînd strigătele comandate de cei puternici din loc, nu cutozeră să pună candidatura omului lor. Fekete e numai redactor la „Magyar Szalon“, dar' Szathmári e o celebritate cădută a lui Tisza, care cere earăşi slujbă. Căla are un socru bogat, care voescă să facă ceva din ginerele seu; acesta însă a fost ceva oare-când şi preţinde dela tovarăşii cei din Budapesta să nu-l lase cădînt din domnie. Iată pentru-oc bătaia între domni pentru voturile opincilor.

Acum se nasce în noi întrebarea, că pasivitatea proclamată la Sibiu cum este a se explica?

Să dai pace poporului, ca se-l ducă care unde voescă?

Oare comitetul central al partidului român-naţional, n'ar avă şi el oare-care datorinţe faţă cu alegătorii neorientaţi dintr'un cerc aproape curat românesc? Cine este expresiunea individuală vizibilă a acelei mari comunităţi, căreia noi ne închinăm, numindu-o partidul-naţional român. La cine să ne adresăm pentru sfat?

Câmpeni, (Munţii-Apuseni) 1889.

(Fondul şcolastic din Câmpeni). În decursul mai multor ani, în deosebite timpuri şi deosebite diare româneşti s'a scris despre fondul şcolastic din Câmpeni, şi anume: s'a scris, cu cătă greutate şi cu căte jertfe au fost în stare părinţii nostri a pune o basă sigură aceluşi fond, pentru-oc cu timpul se se poată deschide în Câmpeni o şcoală normală cu patru clase, în care locuitorii din Câmpeni şi giur se-şi poată creşte fiii lor, dându-le cele mai necesare cunoştinţe elementare, de care are lipsă fiesce-care om în vîieţă.

Nu voiu aminti dar' trecutului, ci voiu rămîne mai mult la prezent, făcînd numai o amintire scurtă despre întîmplările mai recente din anii mai apropiaţi, arătînd on. pu-

grijit mai mult de numele adevărate aici. Dar' dacă aceasta îl desvinovăţese, efectul neplăcut ce îl face abaterii lui dela calea lui Homer nu-l delătură. Cetitorii cu un gust mai fin îmi vor da mie dreptate. Pregătirile ce le face Vulcan pentru lucrul seu sînt şi la Virgil aproape tot cele dela Homer. Dar' la Homer nu vedem numai pregătirile ci vedem şi lucrul; Virgil, după-oc ne-a prezentat pe deul ocupat cu cielopii sei

„Şi fac un scut gigantic . . . unii privind aerul cu foile răsufătoare şi îl răsufă, alţii înnoie metalul în apă. Peştera răsună de lovituri. Ei îşi ridică apoi braţele cu multă putere, loveşte în tact cu ciocanele şi succe masa aprinsă cu clescele mari“.

scoboară deodată cortina şi ne mută în altă scenă total diterită, de aici ne duce treptat în valea, unde Venus ajunge la Eneas cu armele isprăvite într-aceea. Ea le spriginesce de trupina unui stejar, şi după-oc s'a sgăit destul la ele şi le-a admirat, şi le-a pipăit, şi cercat de-a-ajuns, începe descrierea sau tabloul scutului; prin vecinicile „aici e“ şi „aici este“, aproape stă* şi „nu departe se vede“, ea devine atât de plictitoare, încât a avut lipsă de toate împodobirile poetice ce le-a putut da un Virgil, ca să nu-l facă nesuferit. Deoarece-oc tabloul acesta nu-l face Eneas, care se încântă simplu de figuri şi nu scie nimic de înţelesul lor, „Fără să înţeleagă lucrurile, se bucură de tablou“, nici Venus, cu toate-că este probabil că ea a trebuit să scie tot atât de multe ca şi bunul ei bărbat, despre soarta viitoare a iubiţilor ei nepoţi; ci fiindcă descrierea vine din gura poetului, este evident că acţiunea stă pe

blic cetitor unele lucruri, care ne fac a ne îngriji serios de existenţa fondului nostru şcolar. Aceasta o fac cu atât mai virtuos, cu cât întîmplările, pe care voesc a le face cunoscut on. public cetitor, tind la ruinarea fondului nostru şcolar şi prin urmare la existenţa şcoalelor noastre, lipsindu-ne de dulcea mîngăiere de a şci, că avem un fond şcolar înfiinţat cu multă trudă şi osteneală de părinţii nostri, cu scopul de a ne scuti pe noi de miserie şi respective de servilismul şi căciuliturile, pe care în lipsa fondului şcolar am fi siliţi a le face lui Stan sau lui Bran, pentru a ne da mîna de ajutor — resp. executor — spre a ridica de pe spatele poporului aruncat făcut pentru susţinerea şcoalelor şi leaia învîetătorilor.

În vara anului 1884 s'a ordonat din partea consistorului archidiececan din Sibiu comitetului parochial gr.-ort. din Câmpeni, ca să scrie concurs pentru postul de al treilea învîetător la şcoala noastră din Câmpeni. (Până atunci au funcţionat doi învîetători, care deşi au fost aleşi conform prescrişilor „St. Org.“, tot din partea consistorului n'au fost învîetători defintivi). Comitetul parochial a fost convocat la o şedinţă, şi împărtaşindu-î-se ordinaţiunea prin protopopul administrativ Ioan Gallu, a primit-o şi a decis escrierea de concurs pentru toate trei posturile. La acelea însă, afară de cei doi provizori, n'a competat nimenea. Astfel s'a întîmplat, că consistorul archidiececan a numit învîetător provisor pentru anul şcolastic 1884/5 pe Vasile Blaga, pedagog absolvent de Sibiu, neîntîrînd nici pe cei doi defintivi, deşi alegerea s'a fost făcută după toate formele prescrişilor de lege.

La finea anului şcolastic 1884/5 s'a scris de nou concurs, şi de astă-dată prelîngă cei doi provizori vechi a competat şi al treilea, toţi provîedîţi cu documentele necesare, făcîndu-se alegerea, s'au şi ales toţi trei cu unanimitate. — Venerabilul consistor însă şi de astă-dată a aflat noi în papură, întîrînd defintiv numai pe doi, ear' pe al treilea, George Candrea, de prezent ascultător de filosofie şi istorie la universitatea din Bucureşti, nu l'a aflat demn a învîetător defintiv într'un post de învîetător, ci l'a întîrînt numai interimal, aşa ca atunci, când îi va fi lumea mai dragă, se-l poată scoate din post, după-cum s'a şi întîmplat prin Februarie a aceluiaşi an.

Prin anul 1880, la îndemnul „Asociaţiunii transilvane pentru literat. şi cultura poporului român“, care a dat un ajutor anual de 200 fl. v. a., s'a deschis în Câmpeni şi o şcoală de fete, — spre scopul acesta s'a dat ca ajutor şi dela Asociaţiunea, respective reuniunea femeilor române din Braşov suma de 50 fl., — salarul învîetătoarei s'a fost stabilit cu 400 fl., astfel fondul şcolar, prelîngă ajutoarele de mai sus, avea să dea numai 150 fl. la an şi lemnele necesare pentru încălîit. „Asociaţiunea transilvană“, înfiinţînd şcoala cu internat şi avînd spese mari cu aceasta, a detras ajutorul dat, şi tot aşa ni-s'a întîmplat şi cu ajutorul dela reuniunea fem. rom. din Braşov, cu toate aceste însă, fondul şcolar a susţinut şi susţine şcoala de fete din punctul de vedere, că este folositoare şi neapărat de lipsă; nu aşa însă cu şcoala de băieţi, în care funcţionează trei învîetători, unde prea uşor ar pute să face chemării lor doi învîetători, aceasta cu atât mai virtuos, cu cât fiind fondul şcolar mixt, adecă gr.-or. şi gr.-cat., şi fiindcă învîetătorul gr.-cat., decînd înaltul erar şi-a detras ajutorul de 150 fl. dela acea şcoală, se plătesce cu salarul întreg din fondul şcolar comun, astfel copiii începători ar pute frecuenta clasa

loc cât durează ea. Nici-una din persoanele sale nu ia parte la ea şi nici asupra urmării nu are nici cea mai mică influenţă împregiurarea, că pe seut sînt tablourile aceste ori altele; pretundinea străveşi pe spiritualul curtean ce-şi împodobesce materia sa cu tot felul de alusii linguşitoare; dar' nu simţi geniul mare ce se încrede în valoarea internă a operei sale, şi despreţuesce mijloacele exterioare, prin care poate fi interesant. Prin urmare scutul lui Eneas este o curată intercalare, menită numai să măgulească mândria naţională a Romanilor; un păreuş străin, pe care poetul îl cărmuesc în fluviul seu, se-l facă ceva mai sprinten. Dimpotrivă scutul lui Achilles este o creşcere a terenului propriu productiv; căci un scut trebuia să se facă, şi deoarece-oc e necesar, nu scapă niciodată lipsit de graţie, din mîna unei dietăti, scutul a trebuit să aibă şi împodobiri. Dar' arta a fost să tracteze aceste împodobiri simple numai ca împodobiri, se le ţeşi în materie şi se le areţi numai cu privilegiul prezenţării acestei materii; şi asta numai în maniera lui Homer a fost posibil. Homer pune pe Vulcan să mesteşugască la podoabe, să facă un scut demn de el, fiindcă trebuie se-l facă şi în vreme-ce-l face. Din contră Virgil se pare, că numai în hatrul podoabelor pune se facă scutul, deoarece-oc el ţine podoabele destul de importante se le descrie deosebit, după-oc scutul e gata de mult. (Va urma).

începătoare acolo, fiind şi şcoala aceea provîedută cu un învîetător calificat după recerînţele timpului şi prescrişile legilor existente.

În anul trecut şi anume în 15 Ianuarie 1888, ţinîndu-se o şedinţă la eforia şcolară şi revidîndu-se cassa cu toate documentele aparţinătoare, s'a constatat, că pe viitor fondul şcolar nu mai este în stare de a suporta atâtea spese, arătîndu-se ca venite conform budgetului suma de 1679 fl. 13 cr., ear' ca ieşite suma de 2221 fl. 40 cr., prin urmare un deficit de 542 fl. 17 cr. v. a.

Împregiurarea aceasta s'a adus la cunoştinţa comitetului parochial gr.-or. prelîngă observarea, ca pe viitor se nusească a micşora spesele fondului cu cel puţin 3—4 sute fl. pe an, pentru-că la cas contrar fondul şcolar se atacă şi merge spre ruină, ceea-ce ar fi contrar statutelor fondului şi dispoziţiunilor cuprinse în acele. Comitetul parochial, în urma acestei înconştinţări, a şi făcut paşii de lipsă la Ven. consistor archidiececan, cerînd a-i concede reducerea unui post de învîetător. A arătat totodată, că venitele fondului au scădut cu suma de preste 500 fl. la an, cu un curvînt, a arătat cu date demne de toată încrederea, că susţinîndu-se şi mai departe atîta învîetători, fondul şcolar nu numai că nu sporesce, ci din contră merge spre ruină, fiind necesitat a ataca capitalul, prin ce se periclitează şi existenţa şcoalelor noastre.

Consistorul archidiececan însă, prin ordinaţiunea din 7 Aprilie 1888 Nr. 1850 şcol., a ordonat a se susţine şi pe viitor starea de mai nainte. În urma acestei ordinaţiuni, comitetul parochial pentru a doua-ora şi-a înaintat rugarea în această privinţă la consistorul archidiececan, de unde, sub Nr. 3562 ex 1888 şcol., din nou s'a respins cererea, primind tot acelaşi rezultat.

Aceste ordinaţiuni s'au adus la cunoştinţa eforiei şcolare în şedinţa ținută la 25 Noemvrie 1888, şi aceasta, conscie de chiermaria şi sciind, că Ven. consistor archidiececan ca supremul for bisericesc-şcolar are dreptul a supraveghea, dacă o avere oare-care bisericăscă sau şcolară se manipulează conştienţios sau nu, a adus decisiunea de cuprinsul, că eforia şcolară, avînd în vedere, că venitele fondului şcolar nu mai pot acoperi lipsele ce se cer pentru şcoale, şi nevoind a se atinge de capital, prin ce s'ar periclită fondul şcolar şi existenţa şcoalelor, decide, că comitetul parochial gr.-or. se încunoscîiează, că cu 1 Ianuarie 1889 se sistează solvirea salarului unuia dintre învîetători, şi astfel comitetul parochial se se îngrijiască însuşi pentru prevederea cu salar a aceluşi învîetător.

Aceasta făcîndu-se şi comitetul parochial făcînd paşii de lipsă la Vener. consistor şi arătînd din nou neajunsurile şi pericolul, în care poate deveni fondul şcolar şi prin urmare şcoalele, a cerut îndrumări în această privinţă, de unde sub Nr. 6886 ex 1888 şcol. s'a ordonat a se solvi salarul învîetătorului respectiv ca şi până aci din fondul şcolar.

Nu cred, că consistorul archidiececan voescă a ne sili, ca să recurgem la alte autorităţi străine pentru a ne valida dreptul şi justa pretensiune, de a reduce spesele fondului şcolar pentru a nu ataca capitalul fondului şi existenţa şcoalelor? Fiind constrînşi, vom face-o în sfîrşit şi aceasta. Oloşcuţa.

CRONICĂ.

Numiri. Ministrul reg. ung. de finance a numit pe respectivel de el. I. dela perceptoratul reg. din Sibiu Nicolau Balogh de cassar clasa a III-a la perceptoratul reg. din Székelyhid.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Bernandin Fürst în „Fodor“; Isidor Kohn în „Káldár“; Ioan Pavlovics în „Pusztai“; Petru Laszecsco în „Kamarás“; Mauriciu Rosenzweig în „Rozsa“; David Deutsch în „Németi“.

Casa ferată locală Braşov—Zerencesi. Trassarea politică a acestei linii a avut loc în 26 l. c. sub conducerea unui comisar ministerial, luînd parte la tractate deputaţii comitatelor părtaşe.

Mulţumita Principesei de Coroană. Musicantul clujan Pongrácz a depus, după-cum am fost împărtaşit şi noi la timpul seu, o cunună pe sieriul Archiducelui Rudolf. Dilele aceste a sosit dela văduva Principesei de Coroană o mulţumită la adresa lui Pongrácz.

Diracţiunea poliţiei din Sibiu publică o ordonanţă ministerială în privinţa măcelarilor şi a negustorilor de cărbuni şi de lemne etc., care nu măsura cum se cuvine carnea, respective cărbunii, lemnele şi alte obiecte, şi scurtează prin aceasta pe cumpărători. După această ordonanţă, vîndătorii, care comit asemenea transgresiuni, se vor pedepsi cu amendă în bani până la 100 fl., şi în cas de repetare cu 15 zile arest şi amendă de 100 fl. Deoarece-oc în Sibiu în special unii domni măcelari se nusec a se îmbogăţi în felul acesta pe contul consumenţilor, se atrage atenţiunea cumpărătorilor asupra împregiurării de mai sus şi sînt avisaţi a face, când se vor ivi asemenea casuri, imediat arătare la

oficiul de tîrg orăşenesc (Piaţa-mare Nr. 11) şi a instrua în această privinţă şi servitoarele ce efectuesc cumpărările.

Hoch! — în dieta Ungariei. Foile din Budapesta raportează despre un incident plin de haz din casa deputaţilor Ungariei. Deputatul Gajáry îşi făcuse propunerea sa relativă la examenele de ofieri în rezervă ale voluntarilor. Dreapta guvernamentală a început să aplaudeze, precînd el îşi gătase expunerile, ear' unui membru al stîngei extreme i-a venit ideea să strige un „Hoch!“ deputatului, care a păşit întra spriginirea „paragrafului germanisator“. Gluma a aflat răsunet pe băncile opoziţionale „Hoch!“ „Hoch!“ „Hoch!“ răsuna într'un glas din gura întregii opoziţiuni. Ear' fiindcă gluma se făcea bine, şi ministri Fejérváry şi Csáky au fost salutaţi cu căte-un „Hoch“, când au intrat în dietă. Nu trebuie se mai adăugăm, că acest „Hoch“ este a se rangia în categoria lui „Abzug!“, care a primit mai înainte împămîntenirea în parlamentarismul maghiar.

Necrolog. La 20 Februarie n. a răposat în comuna Băneşti (Ungaria) preotul gr.-or. de acolo Maxim Popoviciu, în etate de 57 de ani, după un serviciu preotesc de 38 de ani.

Demonstraţiunile de stradă şi lucrătorii. Din incidentul demonstraţiunilor de stradă, „Népszava“, organul lucrătorilor din Ungaria, observă: „Dacă se ofere privilegiu, şi lucrătorii vor contribui la răsturnarea lui Tisza, căt le va sta în putere, numai căt nu din incidentul de faţă, căci acum s'a început lupta în contra lui Tisza pentru un paragraf, care nu priveşte deloc pe lucrătorii. Salutăm însă cu bucurie, că opoziţia a recunoscut îndreptăţirea cooperării politice a stradei. „Dacă noi“, — se dice în articol, — „am dus odată mulţimea pe stradă, la o ocaziune binevenită ea va ieşi singură, şi dacă vorbesce atunci strada, aceasta în faptă se poate privi de o manifestaţiune a opiniei publice, căci atunci merge fiecare, urmînd inspiraţie proprie, ear' n'u ascultînd de vorbele dulci ale tinerimii ce umblă dintr'un birt într-altul. Şi îndreptăţirea acestei mişcări de stradă nu se poate tăgădui, căci acolo se da expresiune acelei opiniei publice, care nu are reprezentanţi nici în presă, nici în parlament. Din acest punct de vedere ne putem deci bucura, că strada i-a început acţiunea.“

Banii „Kultur-egylet“-ului furat. Foile din Cluj se plîng, că servitoarele nu au sentimente pentru scopurile sublime ale reuniunilor de cultură, şi de obicei fură creţarii ce se aruncă în cecimegelele, care sînt depuse pe la particulari.

Vieată lungă. În zilele trecute a murit în Cosesici, sat în judeţul Muscel, văduva Maria Ioan Popa, în etate de 110 ani.

Istoria unei schimbări de nume. În anul 1881 călătorind un tinăr ovren, cu numele Armin Neuman, prin satul Ér-Kenez, a tras preste noapte la preotul gr.-cat. din sat. Demnitatea bravului preot a făcut o impresiune atât de puternică asupra tinărului, încât el s'a botezat după toată forma, făcîndu-se creştin, cu numele Alexandru Kenez. Acum, după 8 ani, dînsului îi pare rău de ce a făcut, el se simte în drept de a se întoarce ear' la iudaism, deoarece-oc când s'a botezat a fost nematur, abia de 18 ani. El a recercat pe ministrul de culte se-î declare botezul de nelegal; ministrul însă i'a răspuns, că asta nu o poate face, fiind botezul un sacrament, după dogmele catolice, ear' contra sacramentului nu se poate lupta legea. Botezul a fost îndeplinit legal; etatea nu are de a face. O greşală numai a făcut preotul: a schimbat numele de familie, ceea-ce numai ministrul o poate face. În matriculă, Kenez va fi însemnat cu adevăratul nume Neuman şi are să rămînă creştin, aceasta e hotărîrea ministrului.

Un cadavru ars în cosciug. În Braşov a murit zilele trecute comerciantul de postavuri Anton Brosek. Noaptea, precînd nu era nimenea în chilie, a căzut o făclie aprinsă pe giulgiul cosciugului, care a luat îndată foc. În clipa următoare toată chilia sta în flacări; oamenii casei abia-au putut stînge focul, după-oc toate mobilele au fost arse. Cosciugul de metal s'a topit de jumătate, ear' cadavru era tot cenuşă.

Două hîrtii.

Un amic al diarului nostru ne pune la dispoziţiune două hîrtii din comitatul Bihorului, una din anul 1861 şi una din 1848. Ținînd, că acele sînt de interes general, le punem sub ochii cetitorilor nostri.

I.

Cătră alegătorii de deputat dietal din cercul Beiuşului.

Preţuita voastră încredere mau ales, şi mau trimis pre mine la Dieta Ţării, în capitala Pesta, unde ca deputatul acestuia Cere să conlucrez pentru recăştigarea liberaţi şi vindecarea ranelor Patriei, şi pe aceasta cale pentru întreaga deplinare a legiuitelor voastre potfiri; — eu dară aceasta puseciune o cuprînsău, şi după ce bine ştiu, că în urma apăsătoarelor greotăţi de 12 ani încoace purtate, cu neodihnă aşteptaţi dela adunarea Ţărăescă răvîrsarea folosurilor împăcătoare de nedejdea voastră; mă simţi îndemnat a vă da de ştire: că măcar de şi acea Adunantă încă până acum nau putut statornici nici un felu de

*) Pe Vulcan.

**) Virgil preamăresce familia împăratului August şi pe el în alusii şi în profeţii, gens Iulia,

hotărâre meritorie; totuși sint în stare a vă înbucura cu încredințarea despre o prevedere favoritoare, încât aceea domnește cea mai sînteră aplecare, cea mai curată opiniune înprivața aducerii la viață a drepților cetățenești, naționale, bisericesti și școlastice, aceasta înștiințare mai virtos din aceea cauză vio trimit, că bărbăteasca voastră răbdare nu cumva slăbind să scapete, ci pentru drept, și legitimitate neobosiți stînd, să vă întăriți în credința: că prin răbdarea voastră, veți dobîndi mîntuirea voastră! —

Cînd fuseli norocit a pași în mîrșăsa casă a deputaților dietali, convingerea inimei mele nu fost alta, decît restatornicirea în toată întregimea a constituției, adevărată stîrîr legiuită în anul 1848. — precum și desvol-tarea acestor Legi amăsurat cerințelor timpului; căci bine se cade a ne însemna; cumcă cuvîntul 1848 e acel cuvînt, care neau adus libertatea, au dat tuturor popoarelor, deci și noă românilor drepturi cetățenești, moșie slobodă, și egală îndreptățire.

Lîngă prezisa mea convingere nemîșcat am rămas pînă în clipa de față, și dela acea nici într-o întîmplare nu mîș voi abate; căci cred, că a schimba, sau ierta cît mai puțin din dreptul, ce nilau dat legile din 1848 nu ar însemna altă, decît a slăbi, sau tocmai a ruina pîrețele acel tare, acăruia orînduită au fost a ne apăra libertatea și ferici-re noastră; însă și de încrederea voastră numai atunci voi fi vrednic, dacă voi ră-mănea pe terenul dreptății, unde fără îndoială se va pute produce fructul așteptărilor noastre; — afară de aceasta, toată nedejdea va căde, toate dăruirile vor fi numai o nălucă, și o deșertăciune precucînd trecătoare; cu un cuvînt, în loc de libertate, în loc de stare legiuită, iarăși vomveni sub jugul neome-noasei apăsări; căci cînd comunul dușman încă se mai poate susținea pe sine, iar noi nu ne putem apăra în protiva lui de cît nu-mai cu arma dreptului, și a vîrtuții sufle-tesți, în așa întîmplare lupta va putea fi mai îndelungată, însă învingerea e mai sigură; și pierderea acea, carea doară din trăgănarea lucrurilor va urma asuprîne, nici de cum nu va fi pîitoare, fiind că vîrtutea noastră e spriginită de un asemenea a drept, cu care însuși preaputernicul au înarmat pre zidirea sa cea omenească.

Apărarea noastră dară, după Dmzeu, avînd a o cerca, și a o afla în noi înșine, datorința de chepetenie a fieșcăruia țărean e adevărata credință cătră patrie, diupreună înțelegere, și nețățărită încredere între neamurile de feliuritele limbi, iar de aceasta fră-șască armonie deschilinită lipsă aveți voi fraților miei români! — fiți încredințați, că toți deputații dietali, precum, de o parte, cu cea mai infocată rîvnă se nevoiesc arădică țara pe starea deplinei libertăți; așa, de altă parte, nici unul nu se află între dînșii, care nu ar încuvința de deschilinitele dorințe, care se ating de interesele noastre naționale și bisericesti.

Din acest punct de privire, vă fac lu-cătorii aminte, și vă rog, că dacă cumva sar viri pintre voi nescari oameni vicieni, carî — de și ei singuri încă nu se îndoesc despre bună-voința fraților unguri cătră îndestularea pof-turilor noastre naționale — totuși pentru căș-tigul stu, pentru vîinarea de diregători, sau din ori ce îndemp stricăcios, iar nici decum pentru înaintarea bunului comun îngrijați, — sar încerca a vă trage la prepusuri rătăgi-toare, la înpărechieri vrășmășești cu al . . . și așa vă vor da de soulă în mîna reacției, adevă a dușmanului slobozeniei noastre, pe unii ca aceștia să nui ascultăți; și de cumva or veni asupra voastră subț ținerea . . . rești, așa felu de asupreli nelegiuite, care pre voi ce dreptul vă pot amări; punăndu-vă nedejdea în Dmzeu, și încrezăndu-vă în grijea cea sin-șteră a aceiași adunări, cu răbdare așteptați în-plinirea dorințelor voastre.

Eu am jurat înaintea lui Dmzeu, și cătră biserica mea; — voi fi credincios cătră țară, din acăria bunătați asemenea parte luăm noi români cu frații vostrii unguri; — eu voi ră-mănea statornic lîngă legile din 1848 care Legi sunt Scriptura libertății noastre vo-mene; — iar de cumva sar întimpla, ca înpotriva tuturor năzuințelor, înpotriva tu-turor luptelor, care în interesul patriei, nu-mai puțină mea persoană, ci mai virtos însași adunanta Țării, lear mișca, — de sar întimpla zic, să nu ajungem doritul Scop; atunci cauza acestia pierderi nu o cercați în noi, ci în pedecile, care puterea cea vrășmășască leau îngrămădit în calea noastră.

Pesta. 15. Maiu 1861.

Ioanne Pop
deputat dietal.

VARIETĂȚI.

(Ars într'un cuprător). „Hakikat“ din Constantinopol serie, că o crimă oribilă s'a comis de curînd în mahalaua Galata. Un băiat din acea mahală, în vîrstă de vre-o 16 ani, căștigă losul de 300.000 lei al loteriei

căilor ferate orientale. După-ce dădu de seire la banca otomană, că el e căștigătorul, se în-toarse la stăpînul seu și se gîndia cum să întrebuințeze banii. A doua zi stăpînul, im-preună cu alți oameni de ai lui, luă pe băiat de viu și îl aruncă într'un cuprător cu foc. După sîvîrșirea crimei, criminalul, luând biletul căștigător, se duse la bancă ca să iee banii, în-trebat în ce legături se află cu băiatul, care fusese cu o zi înainte, miserabilul o încurcă. Indată fu arestat împreună cu complicitii lui. La primul interogator miserabilii au mărturi-sit crima.

(Fumătorii de opium.) Un Iaponez stabilit la Paris de cîteva ani, O . . . T . . . avuse o ciudată idee cu apropierea deschiderii expozițiunii. Acum o lună el deschise un fel de birt pe bulevardul Grande-Armée, și în dosul salei de consumațiune se afla o cameră mobilată cu mobile japoneze, tapiserii fan-tastice, divanuri de mătăș etc. Această ca-meră destul de mare era rezervată pentru fumătorii de opium. Deja veniseră cîteva clienți — nisee Chinezi sosiți la Paris, pe care tovarășii lui O . . . T . . . îi înscințaseră despre deschiderea acestui birt. Dar Iapo-nezul, nefăcînd încă afaceri mari, găsî un mijloc pentru a le face să prospereze, jăfuind mai mult sau mai puțin pe clienții sei. Vre-o două sau trei fete de bererie, îmbrăcate în costumuri chineze și însărcinate a aprinde pipele, aveau o mare dibăcie pentru a lua portmoneurile fumătorilor. Unul din acești chinezi giganti, fiind și dînsul furat, se plînsese la poliție. Iaponezul, în urma unei anchete, fu arestat și localul seu închis.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Direcțiunea școalei capitale române gr-orientale din Rîșinari vine prin aceasta a-și exprima publice cea mai profundă mulțumită preaon. dn. Dr. Daniil Popoviciu Barcianu, profesor seminarial în Sibiu, carele a bine-voit a trimite pentru biblioteca școalei noastre „Dicționarul român-german și ger-man-român“, de Sab. Pop. Barcianu, odin. paroch gr-or. în Rîșinari, asesor consistorial etc., revidat și completat de p. t. dn. Dr. Daniil P. Barcianu în două părți.

Asemenea am primit încă din anul 1883 și ni-se trimite regulat și în anul curent prin preaon. redacțiune „Biserica ortodoxă română“, revistă periodică eclesiastică din București.

Aceste fapte generoase le aduc la cu-noscința publică, prelîngă exprimarea celei mai sincere mulțumite.

Rîșinari, 12 Februarie 1889.

C. Hămbășan,
director școlar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-dacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 27 Februarie n. Circulă faima, că prințul de Battenberg va întra ca colonel în armata austriacă și va primi comanda regimentului de dra-goni ce se află în Galiția.

Londra, 27 Februarie n. Tele-grame din Viena de ale lui „Bureau Reuter“ împărtășesc, că generalul de artilerie archiducele Ioan se va re-întoarce în curînd în serviciul activ al armatei.

New-York, 27 Februarie n. Cu-nunia împăratului din China s'a sî-vîrșit astăzi.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

București, 28 Februarie n. În cercurile conservatorilor bătrîni se afirmă o mișcare serioasă cu scopul de a în-dupleca pe cei trei membri conservatori ai cabinetului să iese din minister. Dacă conservatorii nu-și vor schimba atitudinea, este a se aștepta o crisă ministerială și disolvarea camerelor. În cercuri bine informate se crede, că poziția mi-nistrului de justiție G. Vernescu este precară. Se așteaptă unirea lui deservită cu grupul lui Catargiu.

Berlin, 28 Februarie n. Se vor-besce, că Țarul va veni la Berlin pe la sfîrșitul lui Martie.

Bismarck a interzis bursei spe-cula cu hîrtii de valoare bulgare, fiindcă Germania nu recunoaște gu-vernul bulgar.

Bibliografie.

Pentru agricultori și preste tot pentru economi apar în România câteva reviste de o netăgăduită valoare. Dintre cele mai bune amintim:

„Economia Națională“. Revista dnului P. S. Aurelian. Iese de două-ori pe lună în București.

„Revista Agricolă“. Fondată și redac-tată de I. Păsărean și I. Niculescu. Apare odată pe lună în Craiova.

„Gazeta Săteanului“. Foaie pentru toate cunoscințele trebuincioase poporului. Redac-tată de C. C. Dăteulescu. Apare de două-ori pe lună în Rimnicul-sărat. Cu ilustrațiuni.

„Revista Pădurilor“. Redactată de G. Stătescu. Apare odată pe lună în Bu-curești.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 4 Aprilie st. n. a. c. imobilele lui Mladin Rajkov decătră tribunalul regesc din Chi-chinda-mare.

— 20 Martie st. n. a. c. imobilele lui Petru Müller (în Reșița) decătră judecătoria cerc. din Verșet.

— 1 Iunie st. n. a. c. imobilele lui Andreiu Hanicsák (în Bociar) decătră tribunal. reg. din Chichinda-mare.

— 5 Aprilie st. n. a. c. imobilele vîduvei Cata Nikolics născută Joanovics decătră tribunalul reg. din Panciova.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
— la rēmasul după Stefan Molnár (din Borzaș) la tribunalul reg. din Zēlău;
— la rēmasul după Ioșif Szabados și vîd. după Mihail Kató (din Ghioma) la tri-bunalul reg. din Bichiș-Giula;
— la rēmasul după Filimon Bisorca (din Agriș) la judecătoria cerc. din Boroșineu.

Concursuri în provincii:

— Contra Lazar Stoici în Szent-Ta-más. Cnrs. cms. Dr. Guido Sárffy, massa crt. Arpad Merényi. Term. de ins. 27 Martie n., proc. de licid. 13 Aprilie n.
— Contra Iuliu Steinfeld în Bichiș-Giula. Cnrs. cms. Gustav Tribusz, massa crt. Ioan Follmann. Term. de ins. 15 Aprilie n., proc. de licid. 7 Maiu n.

— Contra Solomon Grubi în Neoplanta. Cnrs. cms. Dr. Guido Sárffy, massa crt. Ludovic Springer. Term. de ins. 13 Aprilie n., proc. de licid. 7 Maiu n.

Posturi vacante:

— Un post de jude la judecătoria cerculă din Dicio-Snt-Martin. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.
— Un post de subprocuor la procuratura reg. din Elisabetopol, cu salar de 1000 fl., paușale 300 fl. și relut de cuartir 200 fl.
— A se adresa în două săptămîni la autori-tățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Verșet. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile com-petente.

— Un post de scriitor la tribunalul regesc din Biserica-albă, cu salar de 500 fl. și relut de cuartir 100 fl. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Becherecul-mare. — A se adresa în două săptămîni la autori-tățile competente.

Călimdarul zilei.

17 Februarie 1 Martie.

Julian: Teodor.

Gregorian: Albin.

Soarele: răsare 6.43, apune 5.42.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 28 Februarie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în tom. (Mediul lunar 766.1)	Diferența din preajmă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
714,8	-1.1	-4.9	+2.1 — 5.1	V

Din țeară, 26 Februarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în tom.	Tempera-tura Celsius	Vîntul direcția	țkria
Budapesta . . .	759	- 7.3	NV	1
Sîtmár . . .	760	-11.0	V	1
Gyng . . .	762	-15.8	V	2
Orșova . . .	761	- 5.8	S	1
Timișoara . . .	760	-10.0	V	1
Arad . . .	761	- 5.9	O	3
Panciova . . .	762	- 4.8	NV	2

Sosiți în Sibiu.

La 28 Februarie n.

Hotel „Neurthrer“. Rosenbaum, Wilms, Auer, Mocsany, comercianți din Viena; Rokay, ingineri din Budapesta.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Jung, Schuster, Mengel, Visoina, oficeri din Alba-Iulia.

Economie.

Rotațiunea sîmînaturilor.

Basa unei culturi sistematice este o bună rotațiune.

Sub acest cuvînt se înțelege o cultură alternativă a plantelor, adevă: nu e permis a sîmîna succesiv una și aceeași plantă pe unul și același teren doi sau mai mulți ani; căci prin acest mod greșit, și producțiunea se micșorează și pămîntul suferă.

Pentru a înțelege cineva scopul rotațiunilor, trebuie să aibă în vedere, că plantele agricole se deosebesc în două categorii: 1-a categoriie cuprinde toate cerealele, care, fiind cu rădăcini scurte și cu foi foarte înguste și puține la număr, reclamă, ca toate substanțele nutritive să le găsescă concentrate la suprafața cultivabilă, și relativ în mare cantitate; precănd plantele categoriei a 2-a, precum rapița, porumbul și toate leguminoasele, avînd rădăcini lungi, sug dela subsof parte din substanțele nutritive; ear' azotul sub forma de amoniac și carbonul sub forma de acid carbonic, le absorb din atmosferă, fiind înzestrate cu foi foarte desvoltate și multe la număr. Prin urmare aceste plante nu numai că cruță suprafața cultivabilă, exploatînd mai mult subsof și atmosfera, dar' după recoltarea lor lasă pămîntul în mai bună stare decăt 'l-au găsit; așa că cerealele sîmînate după ele găsesc un teren pe deoparte îmbogățit cu substanțele nutritive, derivate din descompunerea rămășițelor acelor plante, ear' pe de alta mai poros și mai ușor de cultivat din cauza mai multor canale goale, formate prin putredirea rădăcinilor plantelor precedente.

Asemenea trebuie să scim, că fiecare plantă are preferențele sale deosebite în ceea ce privește forma, sub care îi place a absoarbe substanțele nutritive; și numai prin alternarea sîmînatului 'i-se lasă pămîntului timpul necesar spre a pregăti hrana fiecărei plante sub forma ce ea preferă.

Aceste legi fisiologice trebuie să le aibă în vedere ori-ce cultivator, căci numai a lor cunoscință călăuzesc sîmînarea sistematică a plantelor sale.

Idealul tuturor rotațiunilor este după mine rotațiunea patrienală din Norfolk; și anume:

Turneps; cereale de primăvară; trifoi; grâu. Se înțelege de sine, că această rotațiune este cu totul neaplicabilă la noi; căci, fiind jumătate de teren cultivat cu plante pentru nutreț de vite (25% turneps și 25% trifoi), se reclamă o climă foarte umedă și o excelentă creștere a vitelor, ca în Anglia.

Însă pe basa acestui tip genial putem forma diferite rotațiuni foarte nimerite pentru noi, și iată cum:

Rotațiunea de Norfolk o modificăm în:

Porumb; ovēs sau orz; pârloagă; grâu, sau în: porumb; orz sau ovēs; rapiță; grâu; ear' pentru pămînturi mai ușoare în: porumb; orz; rapiță; grâu sau sîcără; și pentru pămînturi nîșipoase în: porumb; orz; pârloagă; sîcără.

Pentru moșiile însă, care se caută în regie și pentru al căroro statuquo al puterii productive ține mult proprietarul, propune una de cinci ani, și anume: porumb; orz; pârloagă; rapiță; grâu; ear' pentru pămînturi fertile recomandă o combinațiune între rotațiunea patrienală cu cea bială; adevă: porumb; grâu; rapiță; grâu.

Prin această rotațiune jumătate din arătură se sîmînă cu grâu și câte un sfert cu porumb și cu rapiță, așa că aceste din urmă vin la fiecare patru ani pe unul și același loc, precănd grăul la fiecare al 2-lea an.

Este bine înțeles, că la toate rotațiunile tarlaua Nr. 2 se poate în loc de grâu să se samene orz sau cu ovēs, sau și cu unul și cu altul, sau și ceva mazere sau mazărice, s'au meu. În fine alegerea plantelor după structura pămîntului și după nevoile moșiei se lasă la înțelepciunea cultivatorului. Asemenea dacă într-o moșie este lipsă de fîn, nefind liveți, atunci este bine o parte din tarlaua Nr. 2 să se samene cu o amestecare de ovēs cu mazărice, socotind pentru un hectar două hect. de ovēs cu două hectolitre de mazărice: ear' pentru pămînturi mai ușoare se recomandă o amestecare de 3 duple-decalitre meu, 6 ovēs și 6 de mazărice.

„Rev. Agric“.

Prețul mărfurilor.

Țîrgul de rîmători în Steinbruch. În 27 Februarie n. s'a notat: unguresci bîtrîni grei 51 — cr. pînă 53. — cr., unguresci grei, tineri 52. — cr. pînă 52 1/2 cr., de mijloc 52. — cr. pînă 52 1/2 cr., ușori 49 — cr., pînă 50. — cr., marfă țărănească, grea 49. — cr., pînă 50. — cr., de mijloc 48 1/2 cr., pînă 49. — cr., ușoră 48 — cr. pînă 48 1/2 cr., romănesci, de Bakony, grei 51. — cr. pînă 51 1/2 cr., transito, de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr., pînă — cr., transito sîrbesci grei 49 — cr. pînă 50 — cr., transito de mijloc 47. — cr. pînă 47 1/2 cr., transito ușori 44. cr. pînă 46. — cr., îngrășăți cu ghidă — cr. pînă — cr. per 4% compenți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Febr. 1889.

Sîmînje	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă	
Grâu				
Bănățeneș, nou	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	—	7.35	7.55	—
Grâu de Pesta	—	7.35	7.55	—
Grâu de Alba-regală	—	7.35	7.55	—
Grâu de Bácska	—	7.35	7.55	—
Unguresc de Nord	—	7.20	7.45	—

Sîmînje	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă	
Sîcără				
Orz	—	70—72	6.65—6.90	—
Nutreț	—	60—62	5.60—6.00	—
de vinars	—	62—64	6.80—7.10	—
de bere	—	64—66	7.35—8.50	—
Ovēs	—	39—41	5.25—5.05	—
Cacuruz (poramb)	—	75	4.70—4.77	—
bănăț.	—	73	4.70—4.75	—
de altsoiu	—	—	—	—
Hrîșcă	—	—	5.40—5.75	—

Grâu	de primă.	7.33	7.35
Cacuruz	de toam.	7.50	7.52
Ovēs	de primă.	5.05	5.07
	de toam.	5.28	5.31

Produse diverse	Solu	Cursul
dela	pînă	
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	60.—55.—
"	franceză	—
"	italiană	—
Oleu de rap.	rafinat	52.—62.—
Oleu de in	—	37.—37.50
Uns. de porc	dela Pesta	58.75—60.—
Sîkînă	dela țeară	51.—51.50
Sîkînă	sîvîntată	56.—57.—
Sîkînă	afumată	33.50—44.50
Sîkînă	din Bosnia, în buți	10.25—17.50
Lîctar	din Sîrbia, în saci	16.50—16.75
Nuci	slavon, nou	16.—16.25
Gogoși	bănățeneș	—
Miere	din Ungaria	—
Miere	unguresci	—
Miere	sîrbesci	—
Miere	brută	29.50—30.—
Ceară	galbină străcurată	33.—34.—
Spirt	de Rosenau	115.—117.—
"	brut	14.—15.—
"	Drojdiuțe de spirt	18.50—19.—

Cursul pieței din Sibiu.

din 28 Februarie st. n. 1889.

Hărție-monetă română . . . Cump. 9.25 vînd. 9.33
Lire turcești 10.75 . . . 10.80
Imperiali 9.75 . . . 9.80
Ruble rusești 1.26 . . . 1.28

Bursa de Budapesta

din 27 Februarie st. n. 1889.

Renta de aur ung. 6% 102.30
" " " 4% 91.65
" " " 5% 145.50
Împrumutul căilor ferate ung. 99.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 104.75
Bonuri rurale ung. 104.75
" " cu cl. de sortare 104.75
" " bănățene-timșene 104.75
" " cu cl. de sortare 104.75
" " transilvane 104.—
" " croato-slavone 100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 138.—
Împrumut cu premiu ung. 126.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 83.80
Renta de hărție austriacă 84.—
" " argint austriacă 111.25
" " aur austriacă 141.—
Losurile austr. din 1860 885.—
Acțiunile băncii austro-ungare 315.50
" " de credit ung. 314.—
" " austr. 102.—
Scrieri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“. 5.63
Argintul 9.56
Galbeni împărețesci 59.10
Napoleon-d'ori 121.15
Mărci 100 imp. germane
Londra 10 Livres sterlingi

Bursa de Viena

din 27 Februarie st. n. 1889.

Renta de aur ung. 6%

INSTITUT TIPOGRAFIC IN SIBIIU.

A ieșit de sub tipar și se află de vânzare la

Institutul tipografic din Sibiu:

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

A ieșit de sub tipar cu litere latine:

ARGHIR și ELENA.

Istoria

preafumosului fector de craiu și a preafumoasei fete măiestre cu părul de aur.

Adecă:

o închipuire, sub care se înțelege luarea Ardealului prin Traian cesarul Romei.

Prețul 20 cr. = 50 bani.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC DIN SIBIIU

recomandă:

Comasările

de

IOAN CORNEA,

inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

Articul de lege XXI. din anul 1886,

DESPRE JURISDICTIUNI,

și articol de lege XXIII. din anul 1886,

DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VL b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articul de lege XXII. din anul 1886,

DESPRE COMUNE

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusci-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărăgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Înștiințare.

P. T.

Am onorul a face prin aceasta cunoscut onoratului public, că am luat prin cumpărare neguțătoria de mărfuri

de băcănie, de coloniale și de colori,

pană acum cu firma

„Filiala G. W. Grohmann”,

și o voi purta pe viitor pe socoteala proprie sub firma

Iulius Ballmann.

Recomand prin aceasta depozitul meu de mărfuri totdeauna proaspăt sortate și dau onoratului public asigurarea, că fi stau la dispoziție totdeauna cu cea mai reală promptitudine.

Cu deplină stimă

Iulius Ballmann.

Strada Morii Nr. 11.

[680] 3—3

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu					
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de școală	Tren mixt		Tren mixt	Tren de persoane	Tren de școală	Tren mixt						
Viena	11.10	8.—			București		4.40	7.30		Viena		11.10	2.—		Teiuș		11.24	3.—	1.42	Copsa mică			2.29	4.35	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal		9.12	1.14		Budapesta		8.20	9.05		Alba-Iulia		12.09	3.44	2.32	Șeica mare			3.02	5.05	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timiș		9.36	1.45		Szolnok		11.20	12.41		Vințul de jos		12.30	4.10		Loameș			3.40	5.46	
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașov		10.12	2.32		Arad		4.10	5.45		Șibot		1.01	4.43		Ocna			4.18	6.17	
Oradea mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldioara		4.10	7.10		Glogovaț	2.17	4.30	6.—		Orăștia		1.32	5.13	11.—	Sibiu			4.42	6.40	
Vărad-Velence		7.11	9.18	2.11	Apatia		4.56	7.31		Györök	2.37	4.43	6.13		Simeria (Piski)		2.32	6.15	11.21						
Fugyi-Vásárhely			9.27	2.19	Agostonfalva		5.37	8.14		Pauliș	3.19	5.07	6.38		Deva		2.52	6.35							
Mező-Telegd			9.44	2.32	Homorod		6.07	8.36		Radna-Lipova	3.43	5.19	6.51		Branicica		3.23	7.02							
Rév		7.41	10.21	2.55	Elisabetopol		6.55	9.12		Conop	4.05	5.41	7.10		Iliș		3.55	7.28							
Bratca		8.10	11.38	3.38	Hașfalău		8.36	10.24		Bérzava		6.09	7.37		Gurasada		4.03	7.40							
Bucia			12.16	4.01	Sighișoara		9.13	10.46		Zam		6.28	7.55		Zam		4.44	8.11							
Clucia			12.54	4.23	Elisabetopol		9.56	11.19		Soborșin		7.25	8.42		Soborșin		5.30	8.46							
Huiedin				1.57	Mediaș		10.37	11.47		Gurasada		8.01	9.12		Bérzava		6.27	9.33							
Stana				3.11	Copsa mică		10.59	12.02		Iliș		8.34	9.41		Conop		6.47	9.53							
Aghirș				3.40	Mickasasa		11.16	12.09		Branicica		8.55	9.58		Radna-Lipova		7.28	10.27	5.50	Cucerdea			3.05	10.20	3.25
Ghirbău				4.15	Blaj		11.37	12.25		Deva	1.47	9.51	10.42		Pauliș		7.43	10.42	6.13	Cheța			3.35	10.50	3.59
Nădășel				4.36	Orăciuneș		12.16	12.53		Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07		Györök		7.59	10.58	6.38	Ludoș			3.56	11.11	4.20
				4.56	Telaș		12.33	1.05		Orăștia		11.09	11.37		Glogovaț		8.28	11.35	7.19	M.-Bogart			4.06	11.20	4.30
Cluj	11.15	10.34		5.26	Aiud		1.51	1.47		Șibot		11.39	12.—		Arad		8.42	11.39	7.38	Cipeu-Iernut			4.43	11.57	5.11
Apahida	11.34				Vințul de sus		2.18	2.08		Vințul de jos		12.12	12.29		Szolnok		9.17	12.31	6.20	Kereș-Sz.-Pál			4.55	12.12	5.23
Ghirliș	12.45				Uioara		2.48	2.30		Alba-Iulia		8.05	12.29	12.46	Budapesta		2.32	5.12		Nireșten			5.21	12.36	5.53
Cucerdea	1.30				Cucerdea		2.56	2.37		Teiuș		8.59	1.16	1.26	Viena		6.—	8.20					5.40	12.55	6.13
Uioara	1.37				Ghirliș		3.14	2.53		Simeria (Piski)—Petroșeni						3.—	6.05			Reghinul-săs.			6.—	4.58	
Vințul de sus	1.45				Apahida		3.26	3.06		Petroșeni—Simeria (Piski)													7.56	7.—	
Aiud	2.07				Cluj		5.56	5.—		Simeria	6.47	2.49		Petroșeni		9.36	4.26			Reghinul-săs.			8.35	8.—	
Teiuș	2.26				Nădășel		6.37	5.32	8.—	Streiu	7.40	3.25		Banița		10.17	5.12			Reghinul-săs.			10.20	9.49	
Orăciuneș	3.11				Ghirbău		6.58		8.36	Hățeg	8.51	4.16		Crivadia		10.58	5.55			Oșorheiu			6.56	12.15	10.20
Blaj	3.24				Stana		7.14		9.02	Pui	10.02	5.11		Pui		11.42	6.41			Nireșten			7.16	12.35	10.39
Mickasasa	3.54				Aghirș		7.29	6.11	9.32	Crivadia	11.02	5.58		Hățeg		12.23	7.26			Cipeu-Iernut			8.03	1.19	11.23
Copsa mică	4.09				Stana		7.56		10.11	Banița	11.50	6.40		Streiu		1.12	8.14			M.-Bogart			8.37	1.49	11.53
Mediaș	4.21				Huiedin		8.18	6.43	10.51	Petroșeni	12.30	7.12		Simeria		1.51	8.50			Ludoș			8.51	2.02	12.06
Elisabetopol	5.11				Clucia		8.58	7.12	12.16	Arad—Timișoară				Timișoară—Arad						Cheța			9.08	2.18	12.22
Sighișoara	5.45				Bucia		9.15		12.50	Arad	6.05	5.48		Timișoară		6.25	5.—			Cucerdea			9.40	2.46	12.50
Hașfalău	6.12				Bratca		9.34		1.19	Aradul nou	6.33	6.19		Mercizfalva		7.19	6.02								
Homorod	6.53				Rév		9.53	7.51	2.—	Németh-Ságh	6.53	6.44		Orczifalva		7.46	6.32								
Agostonfalva	7.32				Mező-Telegd		10.25	8.17	3.04	Vinga	7.29	7.16		Vinga		8.15	7.02								
Fugyi-Vásárhely	8.17				Vărad-Velence		10.47		3.36	Orczifalva	7.55	7.47		Németh-Ságh		8.36	7.23								
Apatia	8.37				Oradea mare		10.57		3.52	Mercizfalva	8.14	8.08		Aradul nou		9.11	8.01								
Feldioara	9.06				P. Ladány		11.04	8.42	4.03	Timișoară	9.12	9.02		Arad		9.27	8.17								
Brașov	9.45	5.37			Timiș	1.55	10.08	1.33	7.30	Ghirliș—Turda				Turda—Ghirliș											
Timiș	2.53	6.20			Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15	Ghirliș	9.26	4.19		Turda		8.29	3.19								
Predeal	3.28	6.47			Budapesta	6.33	1.55	7.47	10.—	Turda	9.47	4.40		Ghirliș		8.50	3.40								
București	9.35	11.50			Viena	2.50	7.15	6.05		Sighișoară—Odorheiu				Odorheiu—Sighișoară											
										Ghirliș															